

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 15.5.2007
KOM(2007) 250 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG
EUROPA-PARLAMENTET**

**Rapport om erfaringerne med gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1228/2003
"forordningen om grænseoverskridende elektricitetsudveksling"**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG
EUROPA-PARLAMENTET**

**Rapport om erfaringerne med gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1228/2003
"forordningen om grænseoverskridende elektricitetsudveksling"**

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING

Med denne rapport opfylder Kommissionen sin forpligtelse til at offentliggøre en rapport om erfaringerne med gennemførelsen af forordning (EF) om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling¹ (artikel 14). Sigtet med forordningen er at opstille fair regler for den grænseoverskridende handel med elektricitet og dermed øge konkurrencen på det indre elmarked. Forordningen indfører en kompensationsordning for grænseoverskridende strømme af elektricitet og opstiller harmoniserede principper for transmissionsafgifter og for fordeling af ledig kapacitet på samkøringslinjerne mellem de nationale transmissionssystemer.

2. UDVIKLING AF GRÆNSEOVERSKRIDENDE HANDELSVOLUMENER

De grænseoverskridende elstrømme i Europa er vokset støt år efter år siden markedets åbning. Men, i gennemsnit, krydser kun 10% af EU's samlede elforbrug grænserne mellem medlemsstaterne. Figur 1 viser den samlede udvikling i de fysiske grænseoverskridende strømme i EU27-landene samt i Norge og Schweiz.

¹ EUT L 176 af 15.7.2003, s. 1.

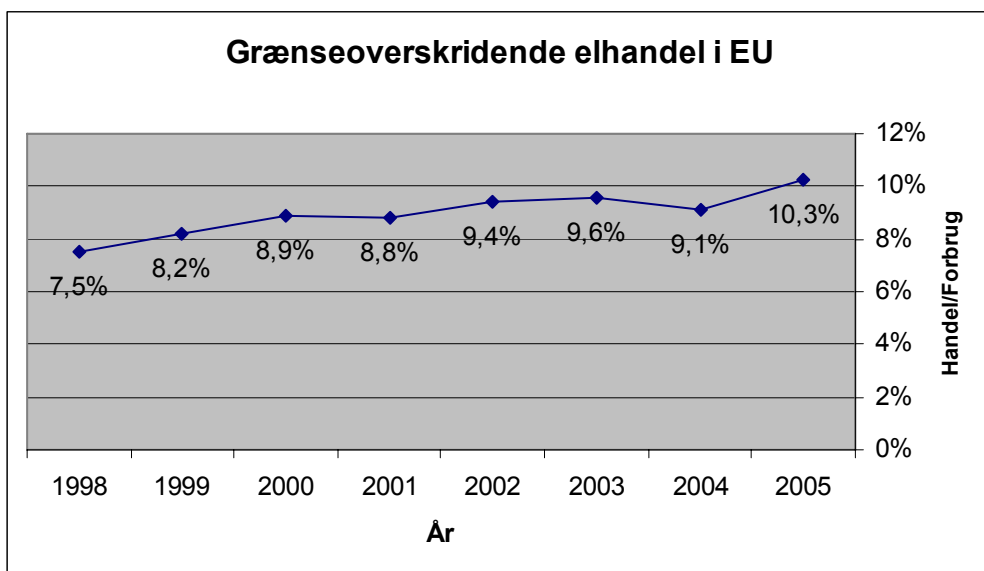

Fig. 1: Udviklingen i de grænseoverskridende elstrømme mellem EU-medlemsstaterne og Norge og Schweiz (de grænseoverskridende strømme i procent i forhold til bruttoelforbruget).

Figur 2 viser omfanget af de grænseoverskridende strømme i og mellem visse regioner i Europa, som defineret i de ændrede retningslinjer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger² (flaskehalse/overbelastning), med tilføjelse af Sydøsteuropa. I denne figur er lande, der hører under flere regioner, henregnet til den region, som de fysisk er tættest knyttet til. Schweiz er medtaget i regionen det centrale Vesteuropa og Norge i regionen Nordeuropa. Figuren giver kun et omtrentligt billede af virkeligheden og beskriver ikke alle trækkene ved de geografiske markeder. I praksis er f.eks. det tyske og det østrigske marked for en stor del integreret.

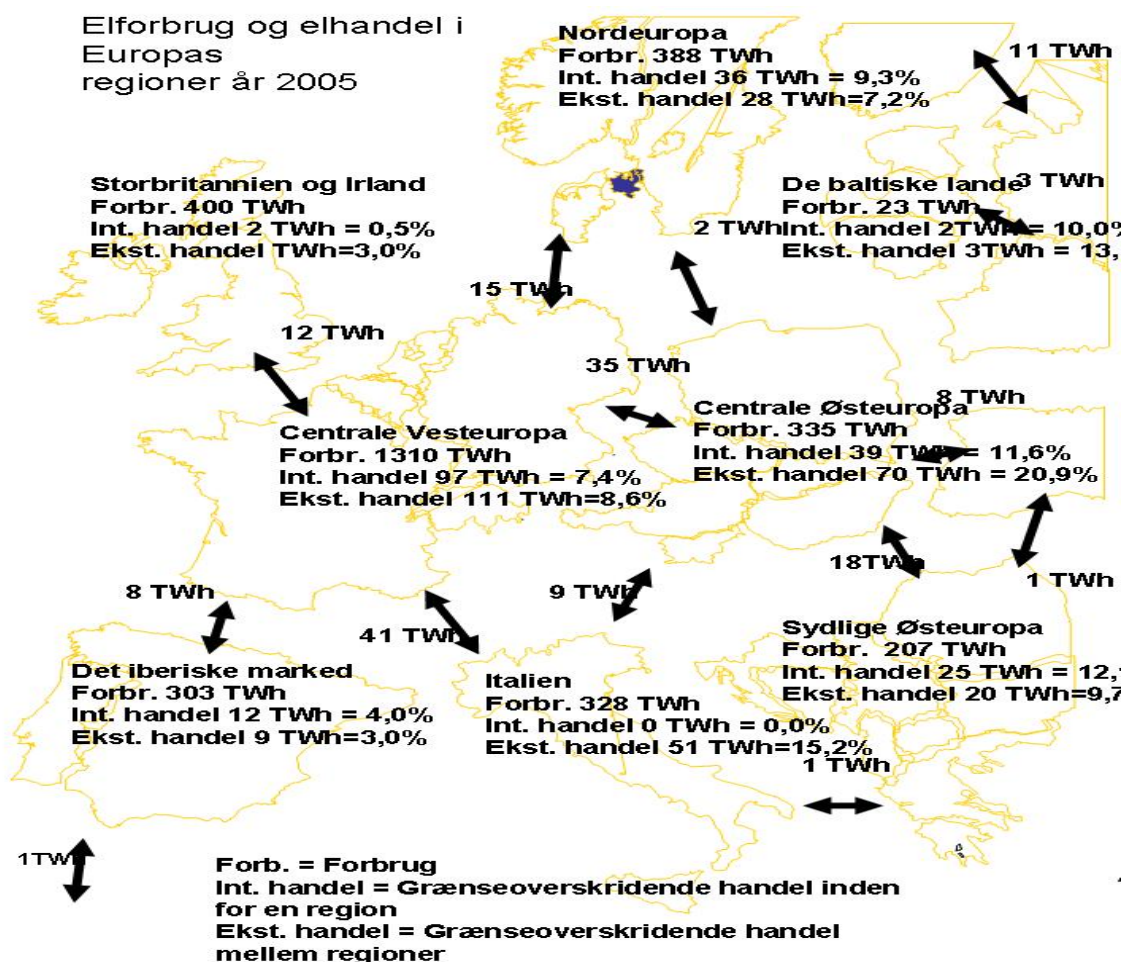

Fig. 2: Elforbrug og -handel i Europas regioner i 2005³

Det fremgår af figuren, at den største region er det centrale Vesteuropa med et årligt forbrug på 1310 TWh. Denne region udveksler store elmængder med alle naboregionerne, særlig med Italien (41 TWh) og det centrale Østeuropa (35 TWh). Den baltiske region har indtil for nylig været adskilt fra de øvrige EU-regioner, men nu har samkøringslinjen fra Estland til Finland, som blev åbnet i december 2006, bragt denne isolation til ophør.

² Kommissionens afgørelse af 9. november 2006 om ændring af bilaget til forordning (EF) nr. 1228/2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling, EUT L 312 af 11.11.2006, s. 59–65.

³ Kilder: UCTE, Nordel, DTi, Baltiske TSO'er.

Af det samlede forbrug i disse regioner (3271 TWh) udveksles 6,5 % (213 TWh) på tværs af grænserne inden for regionerne, 4,3 % (141 TWh) mellem regionerne og 0,7 % (24 TWh) med tredjelande. Det skal imidlertid bemærkes, at de fysiske strømme kun giver et omtrentligt billede af de faktiske handelsmængder ved grænserne. Når nettomængden af modsatrettede handelstransaktioner beregnes, kan bruttohandelsmængderne være større end de fysiske mængder. Som følge af 'loop flows' (sløjfestrømme) og som følge af den nuværende metode til beregning af kapaciteten, hvor der kun i ringe grad tages hensyn til virkningerne for tredjelande, er der endvidere sjældent overensstemmelse mellem handelstransaktionerne og de fysiske strømme.

De nuværende handelsmønstre mellem regionerne og den tilgrundliggende samkøringskapacitet synes klart at pege på, at der bør ske en yderligere integrering af regionerne hen imod et europæisk marked. Dette vil føre til større priskonvergens mellem regioner med samme elproduktionsmix og til bedre udnyttelse af arbitragemulighederne mellem regioner med forskellig produktionsmix, som f.eks. mellem det centrale vesteuropæiske marked og det nordeuropæiske marked.

Det er et generelt træk, at mulighederne for grænseoverskridende handel slet ikke udnyttes fuldt ud. Dette bekræftes af resultaterne af sektorundersøgelsen af el- og gasmarkedet⁴. Grunden hertil er til dels, at engros- og balancemarkederne ikke er tilstrækkeligt integrerede. En anden grund er, at mange lande endnu ikke har noget pålideligt prissignal, der kan tjene som rettesnor for den grænseoverskridende handel.

3. UDVIKLING AF METODER TIL GRÆNSEOVERSKRIDENDE HANDEL

Vedtagelsen af de ændrede retningslinjer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger betød et skridt fremad i udformningen af det indre elmarked. De nye retningslinjer indeholder praktiske regler for gennemførelsen af en række principper, som allerede findes i forordning 1228/2003. De vigtigste elementer i retningslinjerne er opdelingen af EU i regioner (syv regioner samt det sydøstlige Europa), kravet om, at transmissionssystemoperatørerne (TSO'erne) driver et fælles koordineret system for kapacitetsberegning og –fordeling og endelig kravene om gennemsigtighed.

De kapacitetsfordelingsmetoder, der nu bruges på overbelastede samkøringslinjer, er (se også figuren i bilag 1):

- (1) tilbageholdelse (kapaciteten indehaves af vertikalt integreret selskab)
- (2) prioriteret fordeling til allerede bestående kontrakter
- (3) eksplicitte auktioner
- (4) implicitte auktioner
- (5) for intradaglige tildelinger: efter 'første til mølle'-princippet og pro rata

⁴ Undersøgelse i medfør af artikel 17 i forordning (EF) nr. 1/2003 af den europæiske gas- og elsektor, KOM(2006)851, se del b II.3 Markedsintegration.

Kun koordinerede eksplicitte og implicitte auktioner opfylder kravene i forordning 1228/2003. Tilbageholdelse benyttes imidlertid stadig på nogle af de gamle handelsforbindelser, og der finder stadig prioriteret fordeling sted til gamle kontrakter på trods af EF-Domstolens afgørelse i sag C-17/03⁵. Kommissionen har allerede indledt retsprocedurer i disse tilfælde.

Der vil i fremtiden blive fordelt mere kapacitet gennem implicitte auktioner. Den såkaldte markedskoblingsmetode, der er udviklet af ETSO og sammenslutningen af europæiske elbørser (EuroPex), har på nuværende tidspunkt de bedste muligheder for at føre til reel integrering af det europæiske elmarked gennem implicitte auktioner for den kommende dag. Sektorundersøgelsen⁶ viste, at eksplicitte auktioner i deres nuværende form ofte fører til ineffektiv udnyttelse af kapaciteten på samkøringslinjerne og forhindrer markedsintegration.

Beregningen af den grænseoverskridende kapacitet var før i tiden hovedsageligt baseret på den metode for nettooverføringskapacitet (*net transfer capacity* - NTC), som er udviklet af de europæiske transmissionssystemoperatører (*European Transmission System Operators* - ETSO). Der er for nylig stillet forslag om mere sofistikerede beregningsmetoder, som også omfatter kapacitetsfordeling, og de ændrede retningslinjer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger kan kun opfyldes med sådanne metoder. Den mest lovende af disse metoder er den såkaldte laststrøm-baserede metode. I denne metode beregnes den ledige kapacitet i en global netmodel, uden at der på suboptimal vis finder en forudgående opdeling sted af den samlede kapacitet i bilaterale NTC-værdier. Den laststrøm-baserede metode kan sikre, at de faktiske fysiske strømme fra alle de involverede TSO'er ikke overskrider nettets sikkerhedsgrenser. Denne metode indebærer store potentielle fordele, når den anvendes i et meget tætmasket transmissionsnet.

Der kræves stadig en stor indsats for at gennemføre nye ordninger, herunder dem, der er opstillet i de ændrede retningslinjer. Ikke alle hovedprojekterne var derfor færdige den 1. januar 2007, som var fristen for indførelse af et fælles koordineret kapacitetsberegnings- og -fordelingssystem i overensstemmelse med de ændrede retningslinjer. Disse vanskeligheder er for det første af teknisk art, eftersom systemet skal være gennemprøvet og robust, inden det kan indføres. For det andet er det ofte en politisk udfordring at komme overens om ændringer i markedsforholdene. En bedre metode ville øge den samlede fortjeneste for markedsaktørerne og resultere i en sikker og mere effektiv udnyttelse af den bestående infrastruktur, men den ville også kunne betyde en mindskelse i den kapacitetsmængde, der tildeles ved visse grænser.

Der er sket fremskridt i udviklingen af adgangen til interdaglig grænseoverskridende handel. Dette er også et krav i de ændrede retningslinjer og er obligatorisk fra den 1. januar 2008.

De nationale reguleringsmyndigheder og Kommissionen vil nøje overvåge gennemførelsen af de ændrede retningslinjer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger. Kommissionen er rede til at indlede overtrædelsesprocedurer, hvis de nye retningslinjer ikke overholdes.

⁵ Vereniging voor Energie, Milieu en Water and Others v Directeur van de Dienst uitvoering en toezicht energie, EUT C 182 af 23.7.2005, s. 2.

⁶ Undersøgelse i medfør af artikel 17 i forordning (EF) nr. 1/2003 af den europæiske gas- og elsektor, KOM(2006)851, se del b II.3 Markedsintegration (b II.3.5.3).

4. INDBYRDES TSO-KOMPENSATIONSORDNING

Forordning 1228/2003 opstiller også rammerne, inden for hvilke kompensation for anvendelse af tilgrænsende net ikke længere er baseret på eksplicitte afgifter for individuelle transaktioner (grænseoverskridende afgifter eller transitafgifter), men på en global kompensationsordning baseret på de fysiske strømme. Dette er en særdeles hensigtsmæssig løsning i et tætmasket elnet, hvor modsatrettede kommercielle strømme udligner hinanden og de fysiske strømme næsten aldrig stemmer overens med de veje, der er fastsat i kontrakten.

De fremskridt, der er gjort med den indbyrdes TSO-kompensationsordning (ITC-ordning - *inter-TSO compensation*), er sket på frivilligt grundlag via Firenze-forummet. Den første frivillige aftale blev indgået i marts 2002 mellem ETSO-medlemmer. Den omfattede dog stadig en grænseoverskridelsesafgift på 1 €/MWh, som – alt efter land – enten blev opkrævet kollektivt eller i tilknytning til eksport- og importtransaktioner. I 2003 blev denne afgift sat ned til 0,5 €/MWh og blev endelig ophævet i 2004.

Den frivillige aftale mellem TSO'er beror på en metode, der repræsenterer en forenkling af de virkelige betingelser for grænseoverskridende strømme. Denne forenkling medfører flere mangler, som for nogle af deltagerne er blevet stadig alvorligere. ETSO har forsøgt at forbedre metoden og har forelagt en såkaldt IMICA-model (*Improved Modelling for Infrastructure Cost Allocation* – bedre modellering af fordelingen af infrastrukturomkostningerne), som udbedrer nogle af svaghederne i det tidligere system. Metoden er imidlertid meget kompliceret, og mens principperne for en ITC-metode stadig drøftes, bliver der i 2007 indført en ny foreløbig ITC-ordning, som indeholder visse forbedringer.

Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Elektricitet og Gas (ERGEG) har arbejdet på retningslinjer for ITC, som skulle vedtages af Kommissionen i medfør af forordning 1228/2003. Efter flere forsøg og flere mulige metoder, hvoraf den sidste og mest lovende er IMICA-modellen, var der ved udgangen af 2006 imidlertid endnu ikke nået til enighed i ERGEG.

Kommissionen overvejer stadig, om ERGEG's arbejde under alle omstændigheder er tilstrækkeligt som grundlag for vedtagelsen af retningslinjer (ved vedtagelsen bistås Kommissionen af udvalget for grænseoverskridende elhandel, jf. artikel 13 i forordning 1228/2003).

5. HARMONISERING AF TARIFFERNE FOR NETADGANG

Der er meget betydelige forskelle i tarifferne for adgang til transmissionsnettet (se også figuren i bilag 2). Den gennemsnitlige nettarif for en last, der er tilsluttet transmissionsnettet, L-afgiften, varierer fra ca. 2 €/MWh (Sverige) til ca. 27 €/MWh (Østdanmark). Den gennemsnitlige nettarif for en generator, der er tilsluttet transmissionsnettet, G-afgiften, varierer fra 0 €/MWh (Sverige) til ca. 1,8 €/MWh (Irland). Flere faktorer kan forklare disse forskelle. Ud over varierende infrastrukturomkostninger kan disse tariffer omfatte (eller ikke omfatte) tab, lokaliseringfremmende signaler, systemtjenester eller afgifter, som ikke er direkte knyttet til TSO-aktiviteter. Disse andre afgifter har oftest tilknytning til offentlige serviceforpligtelser, såsom støtte til vedvarende energikilder og kombineret kraftvarme (CHP), og strandede omkostninger.

Det er nødvendigt at harmonisere tariffene for at skabe lige vilkår på elmarkedet, og det er et af hovedmålene med forordning 1228/2003. Som led i Firenze-forummet har der allerede i flere år været arbejdet på bindende retningslinjer for tarifniveauet, men ifølge forordningen kan de ikke vedtages uafhængigt af retningslinjerne for ITC-ordningen. Udkastet til retningslinjer for tarifiering af transmission sigter mod, at G-afgiften gradvist gøres mere ensartet. Grunden hertil er, at G-afgiften spiller en større rolle for skabelsen af lige markedsvilkår end L-afgiften.

6. OVERBELASTNING (KAPACITETSBEGRÆNSNINGER)

Det kan bemærkes, at overbelastningsmønstrene er blevet mere ustabile, selv om der endnu ikke findes nogen ensartet metode til at indsamle og offentliggøre data om forekomsten af flaskehalse. Før i tiden var strømmene relativt stabile, da de ofte var knyttet til langtidskontrakter. Den øgede ustabilitet kan ses som et tegn på et bedre fungerende marked, der resulterer i mere omfattende handel i begge retninger via samkøringslinjerne. I nogle tilfælde kan denne udvikling også skyldes en ny handelsstrategi fra aktører med dominerende stilling på et marked: de grænseoverskridende handelsvolumener optimeres.

Med markedsbaserede ordninger opkræver TSO'erne overbelastningsafgifter, som afspejler prisforskellen mellem områderne og den handelsvolumen, der er afviklet over hver samkøringslinje. Ved grænser, hvor man allerede i nogen tid har anvendt eksplicitte auktioner, blev der i 2005 (2004) opkrævet følgende afgifter⁷: Tyskland 158 mio. € (98 mio. €), Nederlandene 48 mio. € (35 mio. €), Tjekkiet 44 mio. € (41 mio. €), Polen 41 mio. € (9 mio. €) og Danmark (grænse med Tyskland) 28 mio. € (19 mio. €). I den nordlige region er der som led i markedsopdelingsordningen⁸ i alt opkrævet følgende overbelastningsafgifter: 48 mio. € i 2004, 117 mio. € i 2005 og 104 mio. € in 2006. For 2006 blev der indført flere nye eksplicitte auktioner i stedet for tilbageholdelse, prioriteret fordeling til allerede bestående kontrakter eller anvendelse af 'første til mølle'-princippet, da disse metoder ikke er forenelige med forordning 1228/2003 eller EF-Domstolens afgørelse i sag C-17/03 .

Ifølge forordningen kan indtægter fra overbelastning kun benyttes til at sikre ledig kapacitet, anlægge infrastruktur eller sænke nettariffen. Desværre er indtægterne fra overbelastning hovedsageligt blevet brugt til at sænke tariffene. Kun i nogle tilfælde har man foretrukket netinvesteringer (de nordiske lande, Nederlandene). Ifølge de ændrede retningslinjer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger skal reguleringsmyndighederne fra 2007 hvert år offentliggøre en rapport om inddrivelse og brug af indtægterne fra overbelastning.

7. ADGANG TIL GRÆNSEOVERSKRIDENDE EL FOR SLUTBRUGERNE

Grænserne mellem lande og systemområder er fortsat en alvorlig hindring for reel markedsintegration. På mellemlang sigt er målet at stile mod regional harmonisering af markedet og nyanlæg af infrastruktur, så grænserne vil udgøre færre hindringer for markedsaktørerne end det er tilfældet i dag. Denne situation er i vid udstrækning allerede en realitet for engrosmarkedsaktørerne i Nord Pool-området. Når markedsaktører på det nordiske

⁷ Information fra auktionskontorenes websteder. Afgifterne ved hver samkøringslinje antages at være fordelt 50-50 mellem de involverede TSO'er.

⁸ Nordel.

marked byder på spotmarkedet for den kommende dag, optimerer systemet automatisk udnyttelsen af den grænseoverskridende infrastruktur. Balancemarkedet integreres også som følge af anvendelsen af tilbud fra hele regionen. Dette nordiske marked omfatter imidlertid endnu ikke detailmarkedet direkte, da forbrugerne stadig er tvunget til at bruge leverandører, der er etableret i samme land. Der arbejdes videre på at oprette en virkeligt nordisk slutbrugermarked. Et andet eksempel på integration af engrosmarkeder er Tyskland og Østrig. Integration af detailmarkederne i dette område er også på tale.

8. FORSYNINGSSIKKERHED

Det første år efter forordningens ikrafttræden, 2003, skulle vise sig at være et vanskeligt år for forsyningssikkerhed på elområdet. Italien blev i september 2003 ramt af en alvorlig strømafbrydelse, fordi der var problemer på samkøringslinjerne med Schweiz, og fordi man ikke var i stand til at begrænse virkningerne af driftsforstyrrelsen. Også i Sydsverige og i Østdanmark indtraf der et omfattende strømsvigt i september 2003. London og Helsinki blev ramt af langt mindre omfattende strømafbrydelser samme år. Den seneste strømafbrydelse, den 4. november 2006, ramte hele UCTE's (Union for the Coordination for the Transmission of Electricity) synkrone område. Denne hændelse opstod i det nordlige Tyskland og førte til, at UCTE-området blev splittet op i tre dele, hvilket igen førte til en udkobling af ca. 10 % i det vestlige område som middel til at bevare transmissionsnettets integritet.

Da der kun meget sjældent forekommer alvorlige systemforstyrrelser, er det endnu ikke muligt at konkludere, om stigningen i grænseoverskridende transmission øger eller mindsker sandsynligheden for strømafbrydelser. Den italienske strømafbrydelse viste dog klart, at TSO'erne ikke havde tilstrækkelige rammer på plads til at sikre Europadækkende netdrift på højt niveau. Samarbejdet hvilede på ikke-bindende anbefalinger, uden overvågning og håndhævelse. UCTE begyndte derfor at omforme anbefalingerne til en håndbog med regler, som skal håndhæves og overvåges gennem en bindende aftale mellem alle UCTE's TSO-medlemmer. Denne proces er nået langt, men er endnu ikke afsluttet.

Bl.a. som led i Firenze-forummet har man drøftet, om der er behov for bindende sikkerhedsregler på europæisk plan. Dette er allerede muligt via forordningen, selv om Kommissionen endnu ikke har fremsagt forslag i denne retning.

Af den nylige ETSO-rapport om produktionstilstrækkelighed⁹ fremgår det, at der ikke menes at være større problemer for hovedparten af det europæiske net frem til 2012. Efter 2012 kan situationen blive kritisk, hvis investeringerne foregår langsommere end forudset. Situationen kan ændre sig ret hurtigt, hvis der bebudes nye investeringer, som i Italien, Spanien, Nederlandene og Tyskland. De nordiske lande er afhængige af nedbøren, da vandkraft spiller en stor rolle. Produktionskapaciteten bliver derfor et problem i tørre år, som f.eks. 2006.

ETSO-rapporten tager hensyn til de grænseoverskridende forbindelseslinjers indflydelse på produktionstilstrækkeligheden på regionalt plan, idet det antages, at TSO'erne ikke ensidigt vil lukke samkøringslinjerne mellem medlemsstaterne i ekstreme efterspørgselsituationer. Nogle af TSO'ernes adfærd under sådanne forhold er imidlertid ikke særlig forudselig. Der er eksempler på, at hjemlige kan få forrang for udenlandske kunder. Dette er både en

⁹ Generation adequacy, an assessment of the interconnected European power systems 2008-2015 May 2006, ETSO

overtrædelse af direktiv 2003/54 om fælles regler for det indre marked for elektricitet¹⁰ og direktiv 2005/89 om foranstaltninger til fremme af elforsyningssikkerhed og infrastrukturinvesteringer¹¹. Dette vigtige emne vil blive behandlet nærmere som led i gennemførelsen af det sidstnævnte direktiv.

9. LOKALISERINGSFREMMENDE SIGNALER

Lokaliseringsfremmende signaler er en grundlæggende forudsætning for, at elmarkedet kan fungere. Ved lokaliseringsfremmende signaler forstås transmissionstariffer eller –betingelser, der har indflydelse på elproduktionen på kort sigt og på lokaliseringen af nye produktionsanlæg og elintensive kunder på lang sigt.

På nuværende tidspunkt er overbelastning af kapaciteten den faktor, der giver det stærkeste net-relaterede lokaliseringsfremmende signal på EU's elmarked. Forekomsten af overbelastning betyder i realiteten, at markedet opdeles i prisområder, og overbelastningen opretholder en prisforskel mellem disse områder. Dette er et stærkt signal, når en virksomhed skal vælge, hvor den vil investere i produktionskapacitet. I nogle lande (Det Forenede Kongerige, Sverige og Norge) indeholder også netadgangstarifferne et lokaliseringsfremmende signal. Formålet med dette signal er, at det både påvirker adfærden på kort sigt (fordeling) og på lang sigt (investeringer). Tarifferne i EU som helhed indeholder endnu ikke lokaliseringsfremmende signaler, der kan supplere de signaler, kapacitetsbelastningen afføder. Det er måske nødvendigt at harmonisere nettarifferne, før der med rimelighed kan indbygges et EU-dækkende lokaliseringsfremmende signal i tarifferne.

Der er problemer med anvendelsen af lokaliseringsfremmende signaler i nogle medlemsstater, særlig i store lande med kun ét prisområde og hvor overbelastning ikke erkendes eksplicit. I Tyskland spiller vindenergi f.eks. en stor rolle i den nordlige del af landet, hvor denne energiform prioriteres med hensyn til kapacitetsfordeling. Skønt der er flaskehalse mellem det nordlige og sydlige Tyskland, betyder opretholdelsen af et enhedsprisområde, at der ikke er noget lokaliseringsfremmende signal for konventionelle kraftværker. Det samme gør sig gældende for det sydlige Sverige og det sydlige Østrig. I Frankrig findes der et enhedsprisområde for el og en zonetarif for gas: det skaber overbelastning på eltransmissionssystemet, samtidig med at det økonomisk set ville være mere hensigtsmæssigt at transportere primærenergi end el. Laststrøm-baserede fordelingsmetoder anses for at give bedre information om lokaliseringen af flaskehalse i elsystemet.

10. KONKLUSIONER

I den periode, hvor elmarkederne har været åbne i Europa, har der været tale om en støt, men beskeden stigning i de grænseoverskridende strømme. Den vigtigste drivkraft har været muligheden for at handle mellem prisområder med forskellige priser. Der er sket en udvikling i metoderne til kapacitetsberegning og kapacitetsfordeling, og der kan ventes et yderligere forbedringer som følge af vedtagelsen (november 2006) af de ændrede retningslinjer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger. Ifølge disse retningslinjer skal metoderne baseres på en bredere regional optimering af udnyttelsen af nettet og ikke som nu være fokuseret på

¹⁰ EUT L 175 af 15.7.2003, s. 37.

¹¹ EUT L 33 af 4.2.2006, s. 22.

bilateral handel mellem to tilgrænsende lande. Dette vil resultere i sikrere håndtering af de fysiske strømme.

Der er imidlertid tegn på, at transmissionsnettet til tider drives tæt på dets fysiske grænser. Strømafrydelsen i Italien i 2003 og i UCTE i 2006 viste, hvor omkostelige forstyrrelser i det Europadækkende transmissionsnet kan være. Der er derfor vigtigt, at udvidelsen af handelen ledsages af et tættere koordineret netsamarbejde og nyanlæg af infrastruktur, herunder modernisering af bestående linjer, nyanlæg af linjer og investering i andre netkomponenter, hvor dette er nødvendigt. Som følge af elenergiens lokale karakter er dette udvidelsespotentialer ikke ubegrænset, men der er dog stadig gode muligheder for at optimere udnyttelsen af de bestående transmissionsmidler. Når dette er sagt, skal det dog konstateres, at voksende strømme ikke er noget mål i sig selv. Det er snarere sådan, at muligheden for eltransport er en forudsætning for grænseoverskridende handel og en afgørende faktor for et velfungerende indre elmarked.

Det europæiske marked hviler i stadig højere grad på et regionalt koncept. Det fulgte først af en naturlig udvikling, der skyldes nettets fysiske karakteristika. Med oprettelsen af regioner i de ændrede retningslinjer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger og med ERGEG's udvikling af de regionale initiativer for el har denne tilgang fået en officiel status. Den regionale tilgang bør imidlertid betragtes som et pragmatisk værktøj til at skabe et overordnet europæisk marked. Der er ikke umiddelbart nogen tungtvejende grunde til, at der er så store variationer i virkeliggørelsen af elmarkedet mellem de forskellige regioner.

De ændrede håndteringsretningslinjer trådte i kraft den 1. december 2006. Retningslinjerne for indbyrdes TSO-kompensation (ITC) og retningslinjerne for tarifharmonisering er under udarbejdelse og ventes vedtaget af Kommissionen i løbet af 2007. Med disse retningslinjer vil de i forordning 1228/2003 omhandlede regler blive gennemført, bortset fra reglerne om sikkerhed og pålidelighed. I mellemtiden har det vist sig, at det er nødvendigt at behandle en række spørgsmål på områder, hvor forordningen ikke forudser detaljerede retningslinjer. Nedenstående foreløbige liste indeholder en række uløste spørgsmål i tilknytning til grænseoverskridende handel, hvoraf kun nogle er omfattet af forordningen fuldt ud. De fleste af dem er imidlertid allerede taget op som led i diverse ERGEG-initiativer:

- (1) Sikkerheds- og pålidelighedsregler: regler mellem TSO'er med henblik på sikker netdrift. Kommissionen har allerede mandat til at vedtage retningslinjer ifølge artikel 8 i forordning 1228/2003 .
- (2) Tilslutningsregler: om forholdet mellem TSO'erne og kunderne (elproducenter, distributionssystemoperatører og store slutkunder).
- (3) Regler om elhandel: harmonisering af handelsaftaler, tidsplaner og produkter, herunder intradaglig handel.
- (4) Regler om gennemsigtighed: detaljerede regler om dataudveksling og -offentliggørelse mellem markedsaktørerne. Regler om gennemsigtighed berøres allerede i de ændrede håndteringsretningslinjer.
- (5) Regler om balancering og reservestrøm: sigter mod yderligere integration af balance- og reservestrømmarkederne. Regler om grænseoverskridende balancering berøres allerede i de ændrede håndteringsretningslinjer.

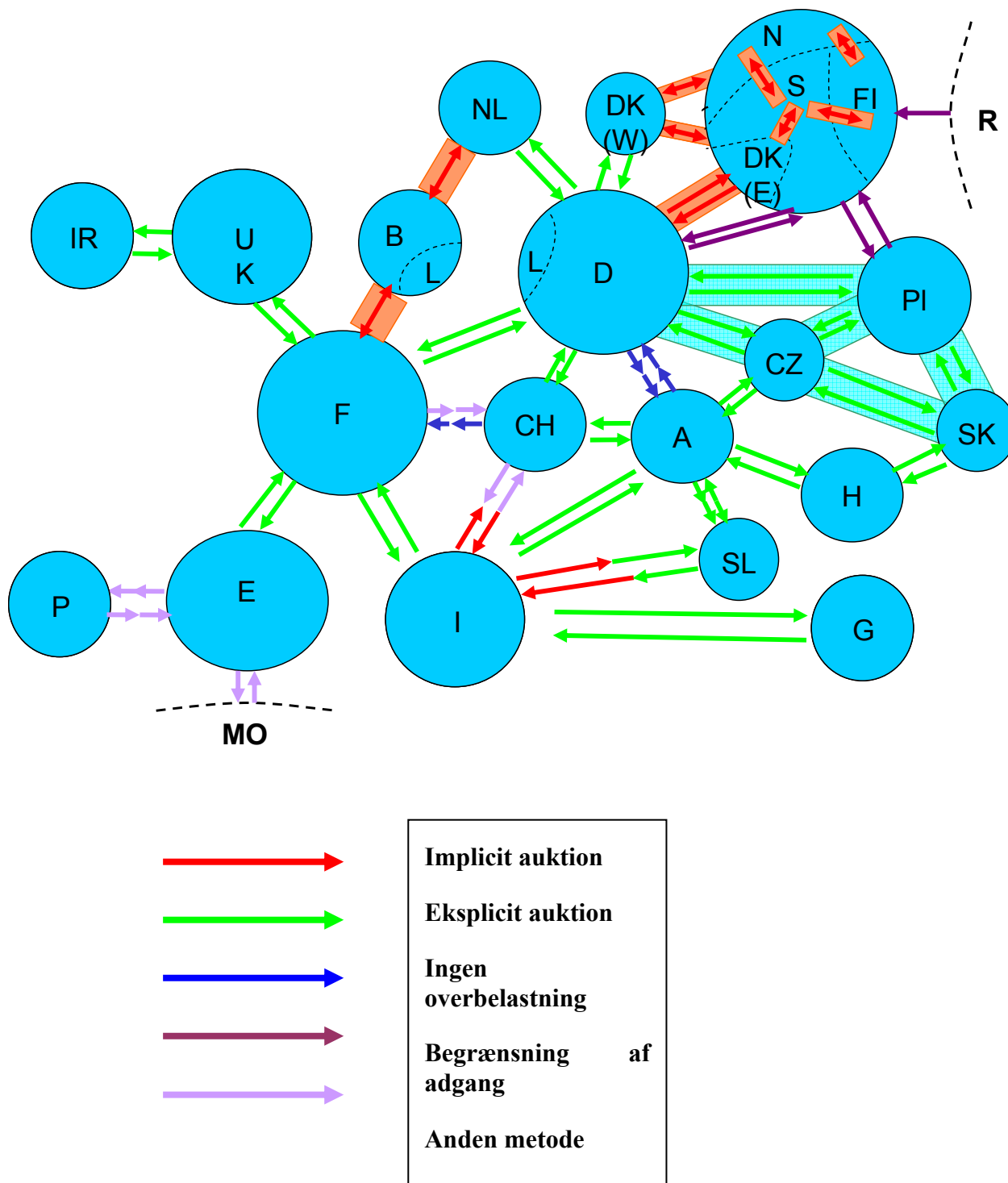
- (6) Regler om dataudveksling og afregning: sigter mod integration af detailmarkedet gennem tilstrækkeligt harmoniserede regler om dataudveksling og afregning.
- (7) Regler om investeringsincitamerter, herunder lokalisingsfremmende signaler: skabelse af en europæisk ramme for effektive signaler for både produktions- og netinvesteringer.

Behovet for disse regler og deres detailniveau skal drøftes nærmere, og til støtte herfor er der brug for yderligere undersøgelser. Det har imidlertid klart vist sig, at der til en yderligere integration af det indre marked er brug for et sammenhængende regelsæt, som beskrevet i Kommissionens meddelelse om udsigterne for det indre gas- og elmarked¹². Mange af disse regler findes allerede, men kun på nationalt plan eller i de enkelte selskaber, og overvåges derfor ikke på samme måde af reguleringsmyndighederne. Disse reglers inkompatibilitet er muligvis en af de største hindringer for markedets integration. Meddelelsen om udsigterne for det indre gas- og elmarked gør rede for, hvilken rolle reguleringsmyndighederne bør have i forbindelse med udarbejdelse, overvågning og håndhævelse af disse regler, og hvordan TSO'er bør inddrages i denne proces.

¹² Udsigterne for det indre gas- og elmarked, KOM(2006)841.

Bilag 1: Metoder, der bruges i Europa til håndtering af overbelastning (kilde ETSO-rapport: *An Overview of Current Cross-border Congestion Management Methods in Europe*, maj 2006)

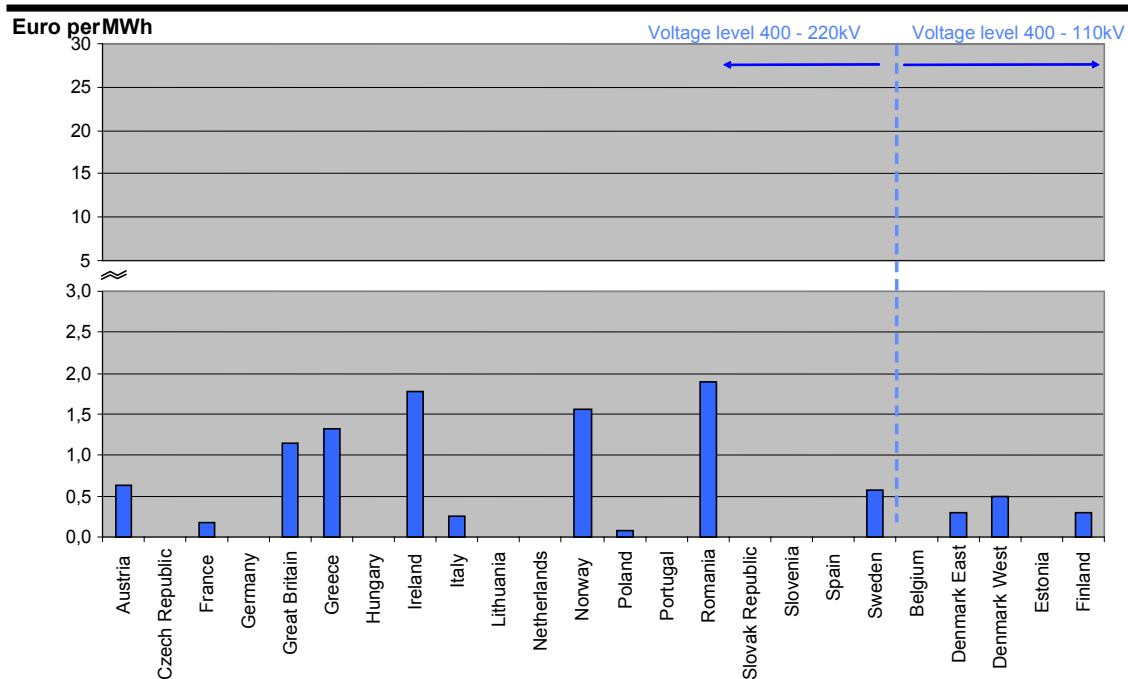
Tildeling for den kommende dag (opdateret jan. 2007)

Bilag 2: Transmissionstariffernes niveau i Europa

(kilde ETSO-rapport fra 2006: *ETSO Overview of transmission tariffs in Europe: Synthesis 2005*)

Niveauet for G-avgiften betalt av producenterne i Europa i 2005

Niveauet for L-avgiften betalt av forbrugerne i Europa i 2005

